

hold, hvorom her er Tale, ere jo Terrainforhold og Kommunikationsforhold, og det er sandelig ikke af de Forhold, som væsentlig forandre sig i Løbet af en halv Menneftalder, som jo er det Høieste, der her er Tale om. Hvad det ærede Mindretal har ment med en forandret Sammensætning af Lovgivningsmagten, er mig oprigtig talt ikke klart; jeg har ikke hørt, at der er Tale om en forandret Sammensætning af Lovgivningsmagten. Den forandrede Sammensætning, der ad almindelig Veie kan blive Tale om, er jo den, at nogle af os gaa ud af Rigsdagen og Andre komme ind, men at det skulde gjøre nogen væsentlig Forandring i Sammensætningen, tillader jeg mig at betvivle. Men det ærede Mindretal har en anden Grund, og det er den, at man vilde vække Forventninger paa mange Steder i Landet og det saaledes, at Lovgivningsmagten let kunde komme til at krumpe sig ved at lade disse Forventninger blive uopfyldte. Jeg skal i den Anledning bemærke, at det er besynderligt, hvor forskelligt Syn man kan have med Hensyn til det Maal, man tror at ramme, thi Flertallet har netop tænkt sig ved sit Forslag at fremkalde det Modsatte af, hvad Mindretallet frygtede, nemlig at vække Forhaabninger i saa faa Dele af Landet som muligt; det er netop derfor, at man har ønsket at faae fremhøvet i Loven, at disse Punkter og kun dem man var enig om, burde komme i Betragtning ved Statsbaneanlæg. Derved vilde man netop forhindre den overordentlig store Konflikt af Ideer og Planer med Hensyn til Punktets Bigtighed og Betydning, som jeg er overbevist om, at den ærede Indenrigsminister kunde give os en meget livlig Skildring af og slaaende Beviser paa, hvis han vilde fremlægge for os Indholdet af den righoldige Mappe, som han i saa Henseende utvivlsomt er i Besiddelse af.

Samtidig med, at dette altsaa er Flertallets Anskuelse med Hensyn til Statsbaneanlæg, vil det tillige fremgaa af, hvad jeg har udtalt, at man ikke kan udtale sig for en udelukkende Anvendelse af dette af Regjeringen foreslaaede System. Det er Flertallets, og jeg tror hele Udvalgets Mening, at der kan paa flere Punkter i Landet være saa store lokal-kommunale Interesser, at der vistnok med Berettigelse dertil kan knytte sig Ønsker om at faae disse Interesser stittede ved Hjælp af Jernbaner, og at Staten i saa Tilfælde ogsaa bør komme Bestræbelserne paa saadanne Steder i den heromhandlede Retning til Hjælp. Som meget nærliggende Exempler har Flertallet i Betænkningen anført Jernbaneanlægget fra Skive til Ølbygaard og fremdeles fra Odder til Aarhus og fra Nørre-Sundby til Åsaa; men navnlig er det da den førstnævnte Bane, der maa fremhæves, da den tidligere er bleven vedtagen her af Rigsdagen, og man har derfor ogsaa troet i Lovforslaget at burde foreslaa optaget en Paragraf, hvorefter Koncessionen paa denne Bane

bliver forlænget. I hvert Tilfælde vil det jo desaf blive klart, om Overtrædelsen af Tidsfristen, som det almindelig er blevet fortalt, var begrundet paa rent tilfældige Omstændigheder, eller om der virkelig ikke er den fornødne Interesse i Egen for dette Baneanlæg. Jeg skal kun sige, at Udvalget har søgt Underretning i saa Henseende hos den høitagtede Minister, og at den høitagtede Ministers Svar i saa Henseende lød paa, at Koncessionen ikke var meddeelt, da Tidsfristen var udløben, uden at den nedsatte Komite havde kunnet fyldestgjøre Ministerens Betingelser og navnlig ikke havde kunnet skaffe Sikkerhed for, at Anlægget virkelig kom til Udførelse. Der vil jo, hvis det høie Thing maatte vedtage denne Paragraf, blive givet Leilighed til at komme til Klarhed i dette Stykke. Endnu er der en Sag, der har været under Behandling i Udvalget, det foreliggende Spørgsmaal vedrørende, nemlig, hvorvidt det maatte være rigtigt at bygge Banerne som lette eller som svære Baner. Flertallet har ikke optaget noget derom i sin Betænkning, idet nemlig Resultatet af Forhandlingerne, eller rettere sagt af de Dplysninger, man søgte, var det, at der ingen tilstrækkelige Erfaringer forelaa i saa Henseende. Det ærede Mindretal mener, at man burde være gaaet næriere ind paa dette Spørgsmaal; men jeg tror, at det vilde have været ganske overordentligt vanskeligt, og, efter hvad der foreligger, næsten urealøst at have gjort det, thi der foreligger som sagt ikke Andet end, at man slet ingen tilstrækkelig Erfaring har i saa Henseende til, at der kan gjøres nogen paalidelig Slutning om dette Spørgsmaal. Naar det ærede Mindretal anfører en Bemærkning i en Skrivelse fra Direktøren for Statsbanerne angaaende dette Punkt, saa tror jeg oprigtig talt, at det ærede Mindretal tillægger denne Bemærkning en altsfor stor Vægt, jeg sigter til den Bemærkning, at man maatte snarere kunde gaa til lettere end til sværere Baneanlæg i Jylland. Sagen er nemlig den, at, Svaret, hvori denne Bemærkning findes, er givet paa et Spørgsmaal, om man skulde foretrække sværere Anlæg for lettere, og gaar ud paa, at efter de Erfaringer, man har, og som rigtignok ere temmelig faa, kan man ikke tro, at der er nogen Grund til at gaa over til et sværere System, og derefter gjør Direktøren ganske en passant den Bemærkning, at skulde man Noget, kunde man maatte snarere gaa til noget lettere end noget sværere. Jeg tror ikke, at der i denne Bemærkning kan have været nogen egentlig Anledning til at gaa dybt ind paa hele dette Spørgsmaal, og har der været en saadan Anledning, kan jeg ikke Andet end forindre mig over, at det ærede Mindretal ikke med et Ord har søgt at faae denne Forhandling i Gang i Udvalget. Med Hensyn til dette sidste Punkt skal jeg iøvrigt bemærke, at vi have en, rigtignok kun kort, Erfaring i saa Henseende fra Forholdene ved Skanderborg—Silkeborg Banen.